

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 9 päivänä helmikuuta 2015

70/2015

Laki

ajokorttilain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 6 päivänä helmikuuta 2015

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan ajokorttilain (386/2011) 3 §:n 2 kohta, 23 §, 39 §:n 1 momentin 5 kohta, 40 §:n 1 momentin 6 kohta ja 97 §:n 2 momentti,
sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 2 kohta laissa 1081/2012, 23 § osaksi laissa 1081/2012 sekä 39 §:n 1 momentin 5 kohta ja 40 §:n 1 momentin 6 kohta laissa 941/2013,
muutetaan 5 §:n 2 momentti, 6 §:n 2 momentin 2 kohta sekä 4 ja 5 momentti, 8—16 §, 17 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohta sekä 2 momentti, 18 §:n 1 momentin 2 kohta sekä 2 momentti, 21 §:n 1 ja 5 momentti, 22 ja 24—27 §, 28 §:n 2 momentin johdantokappale ja 3 momentti, 29 ja 30 §, 31 a §:n 2 momentti, 38 §:n 3 momentti, 42 §:n 1 momentti, 42 a §:n 1 momentti, 43 §, 44 §:n 1 momentin johdantokappale, 45 §:n 1 momentin johdantokappale ja 5 kohta, 54 §, 59 §:n 2 momentin johdantokappale ja 1 kohta sekä 4 momentti, 61 §:n 2 momentti, 62 §, 63 §:n 1 momentin johdantokappale sekä 3 ja 4 momentti, 64 §:n 2 momentin 2 kohta, 65 §:n 2 momentti, 70 §:n 1 momentin 4 kohta, 72 §:n 4 momentin johdantokappale, 76 §, 78 §:n 2 momentin 2 kohta, 84 §, 85 §:n 1 momentti, 88, 89, 91, 91 a ja 95 §, 98 §:n 2 momentti, 100 § ja 101 §:n 1 momentti,
sellaisina kuin niistä ovat 5 §:n 2 momentti, 17 §:n 2 momentti, 18 §:n 2 momentti, 31 a §:n 2 momentti, 64 §:n 2 momentin 2 kohta, 65 §:n 2 momentti, 76, 91, 91 a ja 100 § sekä 101 §:n 1 momentti laissa 1081/2012, 8, 9, 11, 12, 16, 22, 26, 27, 54, 62 ja 84 § osaksi laissa 1081/2012 sekä 42 §:n 1 momentti, 42 a §:n 1 momentti ja 43 § laissa 941/2013, sekä
lisätään lakiin uusi 8 a—8 d ja 15 a §, 47 §:ään uusi 2 momentti, 78 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1081/2012, uusi 5 momentti sekä 106 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1081/2012, uusi 5 momentti seuraavasti:

2 luku

Ajokorttien luokat ja niiden sisältämä ajo-oikeus

5 §

Ikävaatimukset

Edellä 1 momentin 7 ja 9 kohdassa tarkoitettua perustason ammattipätevyyttä ei C-,

CE- ja D-luokassa vaadita siltä, joka on mainitun ammattipätevyyden tuottavassa ammattipätevyysslain 6 §:ssä tarkoitettussa ammatillisessa kuljettajakoulutuksessa ja jolla on mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettu hyväksymisasiakirja. C1E-, CE-, D1- ja D-luokassa vähimmäisiän lisäksi vaatimuksena on, että ajokortin saaja on saanut tämän lain 37 §:n 2 momentissa tarkoitettua harjoitteluvaiheen ja syventävän vaiheen opetuksen.

HE 313/2014
LiVM 30/2014
EV 259/2014

6 §

Ajo-oikeus

— — — — —
 Ajo-oikeutta ei ole, jos:

2) ajo-oikeuden haltija ei noudata 15 a §:n 2 momentissa tarkoitettua alkolukon käyttöä koskevaa ehtoa;

— — — — —
 Ajokiellon tai väliaikaisen ajokiellon päättymisen jälkeen ajo-oikeus alkaa uudelleen, kun poliisi palauttaa ajokortin haltijalleen tai antaa hänelle väliaikaisen ajokortin.

Kuljettajantutkintotodistus oikeuttaa kuuden kuukauden ajan kuljettajantutkinnon suorittamisesta kuljettamaan tutkinnon luokkaa vastaavaa tai siihen sisältyvän luokan ajoneuvoa Suomessa muualla kuin Ahvenanmaalla. Mitä tässä laissa säädetään ajokortin mukana pitämisestä, luovuttamisesta, viranomaisen haltuun ottamisesta sekä viranomaiselle luovuttamisesta ajokieltoon määrättäessä ja ajokorttia luovutettaessa, sovelletaan myös kuljettajantutkintotodistukseen.

8 §

Ajokortteihin, ajokorttilupiin ja eräisiin muihin lupiin liittyvä toimivalta

Liikenteen turvallisuusvirasto myöntää ajokortin, ajokorttiluvan, opetusluvan, moottoripyörän harjoitusluvan ja liikenneopettajaluvan, uudistaa ajokortin ja liikenneopettajaluvan sekä vahvistaa kansainvälisen ajokortin. Liikenteen turvallisuusvirasto antaa ajokorttien ja muiden lupien kaksoiskappaleet sekä peruuttaa ajokorttiluvan.

Poliisi määrää ajokieltoon, väliaikaiseen ajokieltoon ja muuhun seuraamukseen sekä peruuttaa tässä pykälässä tarkoitettut luvat ajokorttilupaa lukuun ottamatta. Poliisi vastaa ajo-oikeuden haltijan ajokyvyn ja ajoterveydentilan valvonnasta ja voi siihen liittyen päättää tästä valvonnasta aiheutuvista toimenpiteistä siten kuin tässä laissa erikseen säädetään.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi päättää ajokorttiluvan tai ajokortin hakemisen yhteydessä esitetyn ajokortin haltuunotosta sen ai-

touden tutkimista varten, jos ajokorttia epäillään väärennetyksi.

8 a §

Ajokorttiluvan, ajokortin ja eräiden muiden lupien myöntämiseen liittyvä palvelutehtävä

Liikenteen turvallisuusvirasto voi hankkia 8 §:n 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien hoitamisessa tarvittavia palveluja Suomessa toimivilta yksityisiltä tai julkisilta palvelun tuottajilta. Palvelutehtävä voi sisältää hakemusasiakirjojen vastaanottamisen ja niiden tietojen kirjaamisen rekisteriin, joita hakemuksen käsittely edellyttää, ajokortti- ja lupamenettelyyn liittyvän neuvonnan, tietojen välittämisen hakijalle, haetun ajokortin tai luvan luovuttamisen, jollei sitä postiteta hakijalle, palautettavan ajokortin tai luvan vastaanottamisen sekä muut vastaavat hakemusmenettelyyn liittyvät tehtävät. Tässä pykälässä tarkoitettuja tehtäviä ei voida hoitaa alihankkijaa käyttäen. Tässä pykälässä tarkoitettut tehtävät on suoritettava Suomessa.

Palvelujen hankintaan sovelletaan julkisista hankinnoista annettua lakia (348/2007) alihankintaa koskevia säännöksiä lukuun ottamatta. Edellä 1 momentissa säädetty tehtävät voidaan yhdistää muuhun Liikenteen turvallisuusviraston hankkimaan palveluun.

Palvelun tuottajan on oltava luotettava ja tällä on oltava tehtävän hoitamisen edellyttämä henkilöstö sekä muut tekniset, taloudelliset ja toiminnalliset valmiudet ja valmiudet huolehtia tehtävän edellyttämästä tietoturvalisuudesta ja tietosuojasta.

Liikenteen turvallisuusviraston on sovittava palvelun tuottajan kanssa palvelutehtävän laajuudesta ja sen hoitamiseen liittyvistä muista vaatimuksista niin, että rekisterinpitäjän vastuut henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuudesta toteutuvat myös palvelun tuottajan toiminnassa ja että hyvän hallinnon vaatimukset muutenkin toteutuvat. Liikenteen turvallisuusviraston on valvottava palvelun tuottajan toimintaa ja sillä on oikeus tehdä tarkastuksia paikoissa, joissa harjoitetaan tässä pykälässä tarkoitettua palvelutoimintaa. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa. Palvelun tuottajan on annettava valvonnassa

tarvittavat tiedot ja järjestettävä olosuhteet sellaisiksi, että valvonta ja tarkastukset voidaan suorittaa asianmukaisesti.

Tässä pykälässä tarkoitettuja julkisia hallintotehtäviä hoidettaessa noudatettavista hyvän hallinnon periaatteista säädetään viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999), henkilötietolaissa (523/1999), sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003), hallintolaissa (434/2003), kielilaissa (423/2003) ja saamen kielilaissa (1086/2003). Palvelun tuottajaan ja tämän palveluksessa olevaan sovelletaan näitä tehtäviä hoidettaessa rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

8 b §

Palvelutehtävää koskeva sopimus

Ajokorttilupia, ajokortteja ja muita lupia koskevan palvelutehtävän hoitamisesta koskevassa sopimuksessa on 8 a §:n 4 momentissa säädetyn palvelutehtävän laajuuden lisäksi sovitettava ainakin:

- 1) palvelun tuottajan toimialueesta;
- 2) toimialueella sijaitsevien toimipaikkojen vähimmäismäärästä, sijainnista ja palveluajoista;
- 3) palvelutehtävän hoitamisen asettamista vaatimuksista toimitiloille, tietoliikenneyhteisyyksille, tietojärjestelmän tasolle ja tietoturvallisuudelle sekä laitteille, varusteille ja yleensä toiminnalle;
- 4) tehtäviä hoitavien henkilöiden riittävän ammattitaidon varmistamiseksi noudatettavasta menettelystä;
- 5) ajoneuvoliikennerekisterin käyttämisessä ja tietojen tallettamisessa noudatettavasta menettelystä henkilötietojen suojan ja huolellisuusveloitteen toteutumiseksi tietojen käsittelyssä sekä palvelun tuottajalta edellytettävän tietosuojan ja tietoturvan osoittamisesta;
- 6) toimintaan liittyvien asiakirjojen säilyttämisestä ja arkistoinnista;
- 7) lupamaksujen perimisessä ja tilittämisessä Liikenteen turvallisuusvirastolle noudatettavasta menettelystä;
- 8) korvauksesta, jonka Liikenteen turvalli-

suusvirasto suorittaa palvelun tuottajalle ja sen suorittamistavasta;

9) sopimuskaudesta, toiminnan aloittamisesta ja sopimuksen päättymisestä kesken sopimuskauden;

10) valvonnan palveluntuottajalle asettamista vaatimuksista ja havaituista puutteista ja laiminlyönneistä aiheutuvista seuraamuksista;

11) palvelun tuottajan ilmoitusvelvollisuudesta sellaisista muutoksista tehtävien hoitamisessa, joilla voi olla olennaista vaikutusta tehtävien asianmukaiseen hoitamiseen;

12) tehtävän asianmukaisen hoitamisen kannalta tarpeellisista seikoista ottaen huomioon viranomaisia velvoittavat tietoturvallisuutta koskevat säännökset.

8 c §

Ajokorttilupia, ajokortteja ja eräitä muita lupia koskevan hakemusasian vireille saattaminen ja eräät ilmoitukset

Ajokorttilupaa, ajokorttia ja muuta 8 §:n 1 momentissa mainittua lupaa koskeva hakemus voidaan toimittaa sähköisesti tai Liikenteen turvallisuusviraston osoittamalle palveluntuottajalle.

Autokoululupaa koskeva hakemus tai tässä laissa säädetty autokoulutoimintaan liittyvä ilmoitus toimitetaan Liikenteen turvallisuusvirastolle.

Jos 1 momentissa tarkoitettuun hakemukseen liitettävässä lääkärintlausunnossa on terveysvaatimusten täyttymistä koskevan merkinnän lisäksi muu hakijan terveydentilaa kuvaava tieto, liite voidaan palvelun tuottajalle luovuttamisen sijaan toimittaa Liikenteen turvallisuusvirastoon sen jälkeen kun hakemus on laitettu vireille.

8 d §

Palvelun tuottajan luotettavuuden arviointi

Palvelun tuottajaa ei voida pitää 8 a §:n 3 momentissa tarkoitettulla tavalla luotettavana, jos palvelun tuottaja, tai yhtiömuodossa toimivan palvelun tuottajan hallituksen tai hallintoneuvoston jäsen tai varajäsen, toimintusjohtaja, vastuunalainen yhtiömies tai avoi-

messä yhtiössä yhtiömies, taikka muussa määrävässä asemassa oleva henkilö on toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton hoitamaan 8 §:n 1 momentissa tarkoitettua tehtävää. Palvelun tuottajaa ei ainakaan voida pitää luotettavana, jos edellä mainittu henkilö on lainvoiman saaneella tuomiolla tuomittu viiden viimeisen vuoden aikana vankeusrangaistukseen tai kolmen viimeisen vuoden aikana sakkorangaistukseen vakavasta, työsuhdetta, elinkeinon harjoittamista, kirjanpitoa, velkasuhdetta, liikenteen harjoittamista, kuljettajantutkintotoimintaa, ajoneuvojen rekisteröintiä tai katsastusta koskevien taikka muita liikenneturvallisuutta koskevien säännösten tai määräysten rikkomisesta ja teon on katsottava osoittavan henkilön olevan ilmeisen sopimaton hoitamaan edellä tarkoitettua tehtävää.

Palvelun tuottaja vastaa siitä, että sen palveluksessa olevilla on tieto 8 §:n 1 momentissa tarkoitettujen lupatehtävien hoitamiseen liittyvistä vaatimuksista ja vastuista ja kyky toimia sen mukaisesti sekä siitä, että he ovat siten luotettavia kuin tässä tarkoitettujen lupatehtävien hoitamiseen vaaditaan.

Viranomaisen oikeudesta saada rikosrekisteritietoja luotettavuuden arvioimiseksi säädetään rikosrekisterilaissa (770/1993).

9 §

Ajokorttiluvan hakeminen

Henkilöllä voi olla vain yhdessä Euroopan unionin valtiossa (*EU-valtio*) tai Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa (*ETA-valtio*) myönnetty ajokortti tai muu sellainen ulkomailla annettu ajokortti, joka hyväksytään Suomessa. Jos hakijalla on tällainen ajokortti, ajokorttilupa voidaan myöntää vain sen korvaamiseksi tässä laissa tarkoitettulla ajokortilla.

Ajokorttilupa voidaan myöntää aikaisintaan vuotta ennen kuin hakija täyttää ajokortin luokkaa vastaavan ikävaatimuksen. B-luokan ajokorttilupa voidaan kuitenkin myöntää aikaisintaan kaksi vuotta ennen ikävaatimuksen täyttymistä. Edellä 7 §:n 4 momentissa tarkoitettun ajoneuvoyhdistelmän ajo-oikeutta varten ajokorttilupaa hakevalla on oltava B-luokan ajo-oikeus.

Hakemus voidaan tehdä sähköisesti taikka henkilökohtaisesti tai asiamiestä käyttäen. Hakijan on kuitenkin todistettava henkilöllisyytensä ajokorttilupaa haettaessa tai ajokorttia luovutettaessa taikka kuljettajantutkinnon vastaanottajalle kuljettajantutkintoa suoritettaessa.

Ajokorttilupaa tai ajokorttia koskeva hakemus raukeaa, jos sitä ei hakijasta johtuvasta syystä ole voitu käsitellä vuoden kuluessa hakemuksen saapumisesta. Jos hakemus raukeaa, tieto hakemuksesta poistetaan ajoneuvoliikennerekisteristä.

Mitä tässä laissa säädetään ajokorttiluvan hakemisesta, koskee myös ajokortin hakemista, jollei ajokorttia varten vaadita ajokorttilupaa. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ajokorttiluvan ja ajokortin hakemisesta.

10 §

Hakemuksen liitteet

Hakemukseen on liitettävä:

1) enintään kuusi kuukautta aikaisemmin annettu lääkärinlausunto ja lisäksi erikoislääkärinlausunto, jos sellainen on esitetyn lääkärinlausunnon tai muutoin Liikenteen turvallisuusviraston tietoon tulleen syyn johdosta tarpeen hakemuksen käsittelemiseksi;

2) valokuva, joka täyttää passivalokuvan vaatimukset lukuun ottamatta vaatimusta siitä, että valokuva on korkeintaan kuusi kuukautta aikaisemmin otettu, jollei ajokortissa käytetä ajoneuvoliikennerekisteriin aiemmin tallennettua valokuvaa tai jos valokuvan liittäminen hakemukseen ei 31 §:n mukaan ole tarpeen;

3) hakijan nimikirjoitusnäyte, joka on digitoitavissa, jollei ajokortissa käytetä ajoneuvoliikennerekisteriin aiemmin tallennettua nimikirjoitusnäytettä;

4) ilmoitus siitä, onko hakijalla muussa EU- tai ETA-valtiossa myönnetty ajokortti, ja vakuutus siitä, että hän ei ole ajokiellossa eikä hänen ajokorttiaan ole rajoitettu, poistettu tai määräajaksi peruutettu jossakin muussa EU- tai ETA-valtiossa;

5) viranomaisen, työnantajan tai muun vastaavan tahon antama selvitys myöntämisperusteesta ja ajokortin tarpeellisuudesta tehtä-

vässä, jos hakemus koskee ajokortin saamista 5 §:n 4 momentissa tarkoitettuja ajoja varten;

6) huoltajien suostumus, jos haetun ajokorttiluokan vähimmäisikävaatimus on 15 tai 16 vuotta ja hakija ei ole täyttänyt 18 vuotta.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua selvitystä ei kuitenkaan vaadita, ellei se lääkärinlausunnosta tai muutoin Liikenteen turvallisuusviraston tietoon tulleesta syystä ole tarpeen, jos:

1) hakijalla on hakemuksessa tarkoitettuun ryhmään kuuluva voimassa oleva ajokortti eikä ajokortin uudistamista koskevista säännöksistä muuta johdu;

2) hakija on puolustusvoimissa varusmiespalveluksen yhteydessä suorittanut haettua luokkaa vastaavan kuljettajantutkinnon korkeintaan kaksi vuotta aikaisemmin;

3) hakijalla on muussa EU- tai ETA-valtiossa annettu vastaavan luokan voimassa oleva ajokortti, jollei ajokortin uudistamista koskevista säännöksistä muuta johdu.

Ryhmän 1 ajokorttia suoritettaessa hyväksytään 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua lääkärinlausunnon sijaan myös jäljennös voimassa olevasta nuorison terveystodistuksesta.

Lääkärinlausunnossa on terveysvaatimusten täyttymistä arvioitaessa otettava erityisesti huomioon ikääntymisen vaikutukset ajoterveyteen ja terveysvaatimusten täyttymiseen, jos ryhmän 1 ajokorttiluvan hakija on täyttänyt 70 vuotta ja ryhmän 2 ajokorttiluvan hakija 68 vuotta.

Edellä 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettua selvityksen antajan on noudattaen mitä 8 c §:n 1 momentissa säädetään hakemuksen toimittamisesta ilmoitettava Liikenteen turvallisuusvirastolle sellaisista tehtävän hoitamisesta tapahtuvista muutoksista, jotka liittyvät todistuksen antamiseen. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettua selvityksen antamiseen liittyvistä ja tarvittaessa muista 1 momentin vaatimuksista.

Edellä 2 momentin 3 kohdasta poiketen lääkärinlausunto on kuitenkin esitettävä, jos ryhmään 2 kuuluvan ajokortin haltija on täyttänyt 45 vuotta ja ajokortin myöntämisestä on kulunut vähintään 5 vuotta sekä jos ajokortin haltija on täyttänyt 70 vuotta ja ryhmään 1 kuuluvan ajokortin myöntämisestä on kulu-

nut vähintään 5 vuotta tai ryhmään 2 kuuluvan ajokortin myöntämisestä on kulunut vähintään 2 vuotta.

11 §

Poikkeukset ajokorttiluvan vaatimisesta

Uutta ajokorttilupaa ei vaadita jos:

1) haetaan ajokortin kaksoiskappaletta taikka 16 §:ssä tarkoitettua ehdon tai rajoituksen tai 3 §:n 6 kohdassa tarkoitettua ammattipätevyyden merkitsemistä ajokorttiin;

2) haetaan ajokortin uudistamista ennen sen voimassaoloajan päättymistä.

Edellä 1 momentista poiketen ajokorttilupa vaaditaan, jos on kysymys muussa EU- tai ETA-valtiossa annetun ajokortin kaksoiskappaletta tai uudistamisesta.

12 §

Ajokorttiluvan myöntämisen edellytykset

Ajokorttilupa myönnetään, jos:

1) hakija täyttää ajokorttiluvan terveysvaatimukset;

2) hakijalla on vakinainen asuinpaikka Suomessa tai hän opiskelee täällä ja opiskelu on jatkunut vähintään kuusi kuukautta;

3) hakija ei ole ajokiellossa tai väliaikaisessa ajokiellossa Suomessa tai jossain muussa EU- tai ETA-valtiossa eikä hänen ajokorttiansa ole rajoitettu, poistettu tai määräajaksi peruutettu jossain muussa EU- tai ETA-valtiossa;

4) hakija esittää opetustodistuksen, jos sellainen tämän lain mukaan vaaditaan silloin, kun kuljettajantutkinnon suorittamista ei edellytetä.

Ajokorttilupa voidaan 1 momentin 1 kohdan estämättä myöntää, jos henkilö täyttää säädetyt vaatimukset alkolukkoa käyttäen. Kuhunkin ajokorttilupaan merkittävään luokkaan on liitettävä ehto alkolukon käytöstä.

Muussa EU- tai ETA-valtiossa annettua ajokorttia vaihdettaessa 10 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua selvitystä ei vaadita, ellei kysymys ole sellaisesta ajokortin uudistamisesta, joka tämän lain mukaan edellyttää mainitun selvityksen esittämistä.

13 §

Ajokorttilupahakemuksen ratkaiseminen

Ajokorttilupahakemus on ratkaistava ilman aiheetonta viivytystä.

Ajokortin edellytysten täyttyminen on tarvittaessa tarkistettava Euroopan unionin ajokorttiverkostoa käyttäen.

14 §

Ajokorttiluvan myöntäminen

CE-luokan ajokorttiluvan hakijalle myönnetään myös D1E- tai DE-luokan ajokorttilupa, jos hänellä on D1- tai D-luokan ajokortti. Ryhmään 2 kuuluvaa E-luokan ajokorttilupaa hakevalle myönnetään myös BE-luokan ajokorttilupa.

Jos kysymyksessä on ulkomailla annettu ajokortin vaihtaminen uutta kuljettajantutkintoa vaatimatta, ajokorttiin on tehtävä merkintä vaihdon perusteena olevan ajokortin myöntäjästä. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää ajokortin vaihtamisen vaatimuksista ja vaihdon perusteena olevan ajokortin tietojen merkitsemistavasta ajoneuvo-liikennerekisteriin, niiden merkitsemisestä ajokorttiin ja muiden ajokortin tietojen merkitsemisestä.

Ajokorttilupa on voimassa kaksi vuotta.

15 §

Ajokorttiluvan peruuttaminen

Liikenteen turvallisuusviraston on peruuttettava ajokorttilupa, jos sen saaja ei enää täytä ajokorttiluvan myöntämisen edellytyksiä. Ajokorttilupaa ei kuitenkaan peruuteta, jos poliisi on määrännyt ajokorttiluvan haltijan ajokieltoon. Jos ajokorttiluvan jotain luokkaa vastaava ajo-oikeus on alkanut, ajokorttilupa peruutetaan siltä osin kuin ajo-oikeus ei ole alkanut.

15 a §

Ajokortin luokan muuttaminen

Jos ajo-oikeuden haltija ei enää täytä ajo-oikeuden luokkaa vastaavan ajokorttiluvan

myöntämisen edellytyksiä tai sitä vastaavaa ikävaatimusta, poliisi voi muuttaa ajokortin luokituksen pysyvästi tai enintään kahden vuoden määräajaksi sellaista luokitusta vastaavaksi, jonka edellytykset henkilö täyttää.

Poliisi voi muuttaa alkolukolla valvottuun ajo-oikeuteen määrätyn henkilön ajo-oikeuden niin, että se sisältää yhteen tai useampaan luokkaan kuuluvien ajoneuvojen kuljettamisen valvotun ajo-oikeuden ajan, ja asettaa ehdon alkolukon käytöstä ajoneuvoa kuljettaessa. Ryhmän 2 luokkia sisältävä ajo-oikeus voidaan pysyttää voimassa myös ilman B-luokan ajo-oikeutta, mutta ajokorttiin on tällöin merkittävä rajoitus, että se on voimassa vain Suomessa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu määräajaksi muutettu ajo-oikeus palautuu ennalleen, kun ajo-oikeuden haltija osoittaa poliisille täyttävänsä jälleen ajo-oikeuden edellytykset ja poliisi palauttaa hallussaan olevan ajo-oikeutta vastaavan ajokortin. Edellä 2 momentissa tarkoitettu ajo-oikeus palautuu ennalleen, kun alkolukolla valvottu ajo-oikeus päättyy ja poliisi palauttaa hallussaan olevan aiempaa ajo-oikeutta vastaavan ajokortin.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua muutettua ajo-oikeuden haltijan on luovutettava ajokorttinsa poliisille ja haettava uutta luokitusta vastaavaa ajokorttia Liikenteen turvallisuusvirastolta. Poliisi voi tässä pykälässä tarkoitettujen toimenpiteiden yhteydessä antaa väliaikaisen ajokortin, jos muuta ajokorttia ei luovuteta.

16 §

Ajokortin ehdot ja rajoitukset

Ajokorttilupaan ja ajokorttiin voidaan 5 §:n 3 ja 4 momentissa sekä 15 a §:n 2 momentissa säädettyjen ehtojen ja rajoitusten lisäksi liittää ehto, jonka mukaan ajo-oikeuden haltijan:

1) on käytettävä ajaessaan silmälaseja tai muita korjaavia linssejä, kuulolaitetta, alkolukkoa taikka proteesia tai muuta ortopedistä apuvälinettä, jos hän vain niitä käyttäen täyttää säädettyt terveystaavatimet tai kykenee kuljettamaan ajoneuvoa;

2) kuljettamassa ajoneuvossa on oltava au-

tomaattivaihteisto, jollei 7 §:n 6 momentista muuta johdu, tai kuljettajantutkinnon vastaanottajan hyväksymät erityiset ajohallintalaitteet, joita käyttäen hän on kuljettajantutkinnon ajokokeessa tai käsittelykokeessa taikka poliisin määräämässä ajonäytteessä osoittanut kykenevänsä kuljettamaan ajoneuvoa;

3) on toimitettava määrääjän kuluttua poliisille lääkärin- tai erikoislääkärintodistus;

4) on auton ensimmäistä ajokorttia suoritettaessa viimeistään kahden vuoden kuluttua B-luokan ajo-oikeuden saamisesta toimitettava Liikenteen turvallisuusvirastolle todistus harjoitteluvaiheen ja syventävän vaiheen opetuksen saamisesta, jos hän kuljettaa autoa määrääjän päättymisen jälkeen.

Liikenteen turvallisuusvirasto päättää ehdoista ja rajoituksista. Jos ehdon tai rajoituksen asettaminen tai muutos aiheutuu tämän lain nojalla poliisin toimivaltaan kuuluvasta toimenpiteestä, siitä päättää poliisi. Kuljettajantutkinnon vastaanottaja asettaa 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun ehdon tai rajoituksen ajokokeessa, käsittelykokeessa tai ajonäytteessä käytetyn ajoneuvon perusteella.

Ehdoista ja rajoituksista on 1 momentin 3 ja 4 kohtaa lukuun ottamatta tehtävä merkintä ajokorttiin sen ajokorttiluokan yhteyteen, jota ehto tai rajoitus koskee.

17 §

Ajokortin terveysvaatimukset ryhmässä 1

Ryhmään 1 kuuluvia luokkia vastaavan ajokorttiluvan edellytyksenä on seuraavien terveysvaatimusten täyttäminen:

2) hakijan näkökenttä täyttää ajokorteista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/126/EY, jäljempänä *ajokorttidirektiivi*, liitteessä III säädetyt näkökenttää koskevat vähimmäisvaatimukset niin, että näkökenttä ei heikennä olennaisesti hänen kykyään kuljettaa turvallisesti tähän ryhmään kuuluvaa ajoneuvoa;

3) hakijalla ei ole sellaista ajokorttidirektiivin liitteessä III mainittua vikaa, sairautta tai vammaa, joka olennaisesti heikentää hänen kykyään toimia tässä momentissa mainittuun luokkaan kuuluvan ajoneuvon kuljettajana

tai, jos hänellä on ajokykyyn vaikuttava vika, sairaus tai vamma, se ei heikennä olennaisesti hänen kykyään toimia automaattivaihteisen tai alkolukolla taikka erityisin ajohallintalaittein varustetun ajoneuvon kuljettajana.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista ajokorttidirektiivin vähimmäisvaatimuksista voidaan erityisestä syystä poiketa, jos kohdan vaatimukset muutoin täyttyvät erikoislääkärin todistuksen ja tarvittaessa suoritettavan ajokokeen perusteella. Liikenteen turvallisuusvirasto antaa tarkemmat määräykset 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua näkökenttää koskevien vaatimusten täyttymisestä ja näkökenttävaatimuksista poikkeamisesta tämän momentin perusteella sekä 3 kohdassa tarkoitettuja muita terveysvaatimuksia koskevien vaatimusten täyttymisestä. Liikenteen turvallisuusvirasto antaa tarkemmat määräykset terveysvaatimusten täyttymisen tutkimiseksi ja ajoterveyden arvioimiseksi tehtävistä tarkastuksista ja niiden sisällöstä niin, että ajokorttidirektiivin ja liikenneturvallisuuden vaatimukset täyttyvät.

18 §

Ajokortin terveysvaatimukset ryhmässä 2

Ryhmään 2 kuuluvia luokkia vastaavan ajokorttiluvan edellytyksenä on seuraavien terveysvaatimusten täyttäminen:

2) hakijan molempien silmien näkökenttä täyttää ajokorttidirektiivin liitteessä III säädetyt näkökenttää koskevat vähimmäisvaatimukset niin, että näkökenttä ei heikennä olennaisesti hänen kykyään kuljettaa turvallisesti tähän ryhmään kuuluvaa ajoneuvoa;

Liikenteen turvallisuusvirasto antaa tarkemmat määräykset 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua näkökenttää ja 4 kohdassa tarkoitettuja muita terveysvaatimuksia koskevien vaatimusten täyttymisestä. Liikenteen turvallisuusvirasto antaa tarkemmat määräykset terveysvaatimusten täyttymisen tutkimiseksi ja ajoterveyden arvioimiseksi tehtävistä tarkastuksista ja niiden sisällöstä niin, että ajokorttidirektiivin ja liikenneturvallisuuden vaatimukset täyttyvät.

21 §

Ajoterveydentilaa koskevat ilmoitukset

Sen estämättä, mitä tietojen salassapitovelvollisuudesta säädetään, lääkärin on ilmoitettava poliisille, jos hän toteaa, ettei ajokorttiluvan hakija tai ajo-oikeuden haltija enää täytä 17 tai 18 §:ssä tarkoitettuja terveysvaatimuksia terveydentilan muuten kuin tilapäisesti tapahtuneen heikentymisen tai jatkuvan päihteiden väärinkäytön takia.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkemmat määräykset ilmoituksen tekemisestä.

22 §

Ajokorttien voimassaoloajat

Ryhmään 1 kuuluva ajokortti annetaan 15 vuodeksi kerrallaan ja kuitenkin enintään määräajaksi, joka päättyy hakijan täyttäessä 70 vuotta. Tämän jälkeen ajokortti annetaan viideksi vuodeksi kerrallaan. Ajokortti annetaan viideksi vuodeksi myös silloin, jos ajokorttiluvan hakija on täyttänyt 65 vuotta tai jos ajokorttia uudistettaessa hän täyttää mainitun iän uudistettavan ajokortin voimassaolon aikana. Ajokortti on annettava tässä momentissa tarkoitettua lyhyemmäksi määräajaksi, jos lääkärinlausunnossa sitä edellytetään.

Ryhmään 2 kuuluvia luokkia sisältävä ajokortti annetaan viideksi vuodeksi kerrallaan ja kuitenkin enintään määräajaksi, joka päättyy hakijan täyttäessä 70 vuotta. Tämän jälkeen ajokortti annetaan kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Ajokortti annetaan kuitenkin kahdeksi vuodeksi, jos ajokorttiluvan hakija on täyttänyt 68 vuotta tai jos ajokorttia uudistettaessa hän täyttää mainitun iän uudistettavan ajokortin voimassaolon aikana. Ajokortti on annettava tässä momentissa tarkoitettua lyhyemmäksi ajaksi, jos lääkärinlausunnossa sitä edellytetään.

Jos ajokortin kelpoisuutta laajennetaan sen voimassa ollessa, uusi ajokortti annetaan uudeksi enintään 1 tai 2 momentissa tarkoitettu määräajaksi. Jos uusi ajokortti annetaan 11 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua

merkinnän tekemiseksi ajokorttiin, se on voimassa alkuperäisen ajokortin voimassaolon päättymispäivään.

Ajokortti on voimassa 1 ja 2 momentissa tarkoitettua määräajan 6 §:n 1 momentissa tarkoitettua asiakirjan antamisesta taikka, jos kuljettajantutkintoa ei suoriteta, siitä, kun ajokortin luovuttamisen edellytykset täyttyvät. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarvittaessa tarkempia säännöksiä ajokortin voimassaolon vaatimuksista.

24 §

Ajokortin luovuttamisen edellytykset

Ajokortti luovutetaan hakijalle:

- 1) jolla on ajokorttilupa, jos se 11 §:n mukaan vaaditaan;
- 2) joka täyttää säädetyn ikävaatimuksen;
- 3) joka on suorittanut hyväksytysti ajokorttiluvan luokkaa vastaavan kuljettajantutkinnon.

Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua kuljettajantutkintoa ei kuitenkaan vaadita, jos:

- 1) moottoripyörän ajo-oikeuden haltija, jolla on ollut kyseisen luokan ajokortti vähintään kahden vuoden ajan, osoittaa saaneensa koulutuksen, joka vaaditaan moottoripyörän ajokorttiluokan korottamiseksi lähimpään ylempään luokkaan;

2) hakijalla on luokaltaan vastaava muussa EU- tai ETA-valtiossa annettu voimassa oleva ajokortti, jollei ajokortin uudistamista koskevasta säännöksestä muuta johdu;

- 3) hakijalla on muu voimassa oleva ulkomainen ajokortti, joka tämän lain nojalla voidaan vaihtaa suomalaiseen ajokorttiin uutta kuljettajantutkintoa suorittamatta.

Edellä 1 momentin 3 kohdan täytyminen on osoitettava todistuksella kuljettajantutkinnon suorittamisesta enintään kaksi vuotta aikaisemmin, jos kysymyksessä on ryhmän 1 ajokorttiluokkaa vastaava tutkinto, tai enintään vuotta aikaisemmin, jos kysymyksessä on ryhmän 2 ajokorttiluokkaa vastaava tutkinto. Myös vastaava todistus kuljettajantutkinnon suorittamisesta puolustusvoimissa tai Ahvenanmaalla hyväksytään.

Edellä 3 momentissa säädetystä poiketen puolustusvoimissa varusmiespalveluksen ai-

kana suoritettu C-, CE- ja D-luokan tutkinto voi kuitenkin olla suoritettu enintään kolme vuotta aikaisemmin.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä luovuttamisen edellytysten osoittamisen määräajoista ja muista ajokortin luovuttamisen edellytyksistä. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettuna opetuksesta ja sen vähimmäismäärästä.

Edellä 2 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen ajokortin perusteella annettavaan ajokorttiin on tehtävä merkintä vaihdon perusteena olevan ajokortin myöntäjistä. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää ajokortin vaihtamisen vaatimuksista ja hakijalla ennestään olevan ajokortin tietojen tallettamisesta ajoneuvoliikennerekisteriin ja tietojen merkitsemisestä ajokorttiin.

25 §

Ajokortin luovuttamisen esteet

Ajokorttia ei luovuteta, jos:

- 1) ajokorttilupa on peruutettu;
- 2) ajokorttiluvan myöntämisen jälkeen on ilmennyt este ajokorttiluvan myöntämiselle;
- 3) ajokorttiluvan haltija on ajokiellossa tai väliaikaisessa ajokiellossa.

Jos hakijalla on ennestään ajokortti, hänen on palautettava se uutta ajokorttia luovutettaessa, jollei toisin säädetä. Jos hakija ei palauta hänellä ennestään olevaa Suomessa, Ahvenanmaalla tai ulkomailla annettua ajokorttia, hänen on annettava selvitys ajokortin häviämisestä, tuhoutumisesta tai katoamisesta. Jos ajokortti myöhemmin löytyy, se on palautettava Liikenteen turvallisuusvirastolle.

26 §

Ajokortin luovuttaminen

Ajokortti toimitetaan hakijalle postitse. Jos postitse toimittaminen ei hakijalla ennestään olevan ajokortin viranomaisen haltuun saamiseksi tai muusta asiakirjaturvallisuuteen tai tässä laissa säädettyyn tehtävään liittyvästä syystä ole mahdollista, ajokortin luovuttaa Liikenteen turvallisuusvirasto. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia sää-

nöksiä siitä, mitkä ajokortit postitetaan ja postittamisessa noudatettavasta menettelystä ja muista postittamisen vaatimuksista sekä hakijalla ennestään olevan ajokortin palauttamisesta viranomaiselle.

Ajokortin luovuttamisen yhteydessä palautettu muussa EU- tai ETA-valtiossa annettu ajokortti on palautettava kortin myöntäjälle ja ilmoitettava syy ajokortin palauttamiseen.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ajokorttia luovutettaessa palautetun ajokortin säilyttämisestä ja 2 momentissa tarkoitettujen ajokortin palauttamisesta myöntäjälleen.

27 §

Ajokortin uudistaminen

Ajokortin uudistamista 22 §:ssä tarkoitettuihin määräajaksi haetaan noudattaen, mitä 9 §:n 3 momentissa säädetään ajokorttiluvan hakemisesta. Hakemukseen on liitettävä:

1) 10 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu valokuva, jos se on mainitun kohdan mukaan tarpeen;

2) 10 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu nimikirjoitusnäyte, jos se on mainitun kohdan mukaan tarpeen;

3) lääkärinlausunto, jos ryhmään 1 kuuluvan ajokortin uudistamista hakeva on täyttänyt 70 vuotta tai täyttää mainitun iän uudistettavan ajokortin voimassaolon aikana tai, jos ryhmään 2 kuuluvia luokkia sisältävän ajokortin uudistamista hakeva on täyttänyt 45 vuotta tai täyttää mainitun iän uudistettavan ajokortin voimassaolon aikana taikka, jos sellainen on esitetyn lääkärinlausunnon tai muutoin lupaviranomaisen tietoon tulleen syyn johdosta tarpeen hakemuksen käsittelemiseksi.

Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetuissa ryhmän 1 ajokortin uudistamista hakevien lääkärinlausunnoissa on terveystietojen täyttymistä arvioitaessa otettava erityisesti huomioon ikääntymisen vaikutukset ajoterveyteen ja terveystietojen täyttymiseen. Tätä ei kuitenkaan vaadita uudistettaessa sellaista ryhmään 1 kuuluvaa ajokorttia, joka on voimassa siihen saakka kun haltija täyttää 70 vuotta, jos uudistamista haetaan ennen voimassaoloajan päättymistä. Ryh-

mään 2 kuuluvan ajokortin uudistamiseen liitettävässä lääkärinlausunnossa on edellä tarkoitettujen ikääntymisen vaikutukset otettava huomioon, jos hakija on täyttänyt 68 vuotta tai täyttää mainitun iän uudistettavan ajokortin voimassaolon aikana.

Jos uudistamista koskeva hakemus ja päätös tehdään uudistettavan ajokortin voimassaoloajan päättymistä edeltävän kuuden kuukauden aikana, ajokortti on voimassa 22 §:ssä säädetyn määräajan uudistettavan ajokortin voimassaoloajan päättymispäivästä lukien. Uudistettava ajokortti voidaan hyväksyä Suomessa, Ahvenanmaata lukuun ottamatta, osoituksena ajo-oikeudesta enintään kolmen kuukauden ajan ajokorttiin merkityn voimassaoloajan päättymisestä. Jos uudistettavan ajokortin voimassaolo on 1 momentissa tarkoitettua hakemusta jätettäessä päättynyt, ajo-oikeuden alkamiseen sovelletaan 6 §:n 1 momentin säännöksiä ajo-oikeuden alkamisesta tai 29 §:n säännöksiä väliaikaisen ajokortin antamisesta. Jos ryhmän 1 ajokortin voimassaolon päättymisestä on silloin kulu- nut yli kaksi vuotta, tai ryhmän 2 ajokortin voimassaolon päättymisestä yli vuosi, ajo-oikeuden saaminen edellyttää uuden kuljettajantutkimuksen suorittamista.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ryhmään 2 kuuluvia luokkia sisältävän ajokortin uudistamisesta 3 momentista poiketen ajokortin ja kuorma- ja linja-auton kuljettajan ammattipätevyiden voimassaoloaikojen yhteensovittamiseksi.

28 §

Ajokortin kaksoiskappale

Kaksoiskappaleta on haettava, jos:

Hakemuksessa on ilmoitettava syy kaksoiskappaleen hakemiselle ja hakemukseen on liitettävä tarvittaessa valokuva ja nimikirjoitusnäyte. Jos kadonnut tai anastettu ajokortti myöhemmin löytyy, se on palautettava Liikenteen turvallisuusvirastolle. Nimen tai henkilötunnuksen muutoksesta on tarvittaessa esitettävä luotettava selvitys. Hakemus on tehtävä kolmen kuukauden kuluessa muutoksesta.

29 §

Väliaikainen ajokortti

Liikenteen turvallisuusvirasto voi erityisistä syistä luovuttaa ajokorttilupaa tai jotain sen luokkaa vastaavan väliaikaisen ajokortin, jos ajokortin luovuttamisen edellytykset täyttyvät eikä muuta vastaavaa ajokorttia luovuteta. Väliaikainen ajokortti voidaan luovuttaa myös, jos uutta ajokorttilupaa ei vaadita tai jos haetaan ajokortin kaksoiskappaleta.

Poliisi voi 1 momentissa säädetyn edellytyksin antaa väliaikaisen ajokortin poliisin toimivaltaan tämän lain nojalla kuuluvan toimenpiteen yhteydessä, jos ajo-oikeuden alkaminen tai sen voimassaolon jatkuminen sitä edellyttää.

Väliaikainen ajokortti annetaan enintään kolmeksi kuukaudeksi, ja se on voimassa vain Suomessa, jollei kansainvälisistä sopimuksista muuta johdu. Väliaikaista ajokorttia ei voi luovuttaa sille, joka on hakenut tilapäistä ajokorttia.

Väliaikaisen ajokorttilomakkeen kaavan vahvistaa Liikenteen turvallisuusvirasto. Jos ajokortissa ei ole haltijan valokuvaa, ajokortin lisäksi on ajettaessa oltava mukana voimassa oleva henkilöllisyyttä osoittava asiakirja, josta henkilöllisyys on luotettavasti todettavissa. Väliaikainen ajokortti on palautettava, kun uusi ajokortti tai ajokortin kaksoiskappale luovutetaan.

30 §

Ajokorttiluvan ja muun luvan raukeaminen sekä ajokortin hävittäminen

Ajokorttilupa raukeaa kahden vuoden kuluessa ajokorttiluvan myöntämispäivästä siltä osin kuin lupaan merkittyä luokkaa vastaavaa ajokorttia tai väliaikaista ajokorttia ei ole luovutettu.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi hävittää ajokortin, jos sitä ei ole luovutettu kolmen vuoden kuluessa ajokorttiluvan myöntämisestä. Ajokortin luovuttamisen yhteydessä palautettu aiempi ajokortti voidaan hävittää, jollei 26 §:ssä tai 6 luvussa toisin säädetä.

Jos ajokorttilupa on rauennut, hakijan on haettava uutta lupaa ja osoitettava täyttävänsä

sen saamisen edellytykset. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ajokortin hävittämisestä.

31 a §

Ajokorttia ja muuta lupaa koskeva palvelutehtävä

Liikenteen turvallisuusvirasto valvoo palvelun tuottajan toimintaa. Viraston on 8 b §:ää noudattaen sovittava palvelun tuottajan kanssa palvelutehtävän laajuudesta ja siihen liittyvistä muista vaatimuksista niin, että hyvän hallinnon vaatimukset toteutuvat. Palvelun tuottajan on oltava luotettava ja hänellä on oltava tehtävän hoitamisen edellyttämät muut tekniset, taloudelliset ja toiminnalliset valmiudet ja valmiudet huolehtia tehtävän edellyttämästä tietoturvallisuudesta.

38 §

Autokouluopetuksen aloittamisen edellytykset

E-luokan kuljettajaopetukseen tulevalla on oltava vetoauton kuljettamiseen oikeuttava ajokortti.

42 §

Opetusluvan myöntäminen

Opetuslupa on merkittävä luvanhaltija, opetettava sekä ajo-oikeuden luokka. AM-luokan opetuslupa on lisäksi merkittävä ajoneuvotyyppi, jota koskevaan kuljettajaopetukseen lupa oikeuttaa.

42 a §

Opetusluvan voimassaolo

B-luokan opetuslupa myönnetään kahdeksi vuodeksi ja aikaisintaan vuotta ennen kuin opetettava täyttää ajokortin saamisen vähimmäisiän. Luvan voimassaolo päättyy, kun lu-

paan oppilaaksi merkitty on suorittanut hyväksytysti B-luokan kuljettajantutkinnon.

43 §

Opetuslupaopetuksen toteuttaminen

Opetuslupaopetuksen sisältöön ja ajoneuvon kuljettajaan sovelletaan opetusluvalla annettavassa opetuksessa, mitä autokouluopetuksesta säädetään. Opetuksen aloittamiseen sovelletaan 38 §:ää.

Ajo-opetuksessa on käytettävä siihen luokkaan ja AM-luokassa siihen ajoneuvotyyppiin kuuluvaa ajoneuvoa, jonka ajo-oikeutta varten opetus annetaan. Perusvaiheen B-luokan ajo-opetuksessa käytettävässä ajoneuvossa on oltava säädetyt ajohallintalaitteet opettajaa varten ja ajoneuvon on oltava muutokatsastuksessa hyväksytty opetusajoneuvoksi. Muita luokkia varten annettavassa ajo-opetuksessa opetusajoneuvoksi hyväksyminen muutokatsastuksessa vaaditaan vain, jos ajoneuvossa on oltava ajohallintalaitteet opettajaa varten. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset opetuslupa-ajoneuvolle asetettavista vaatimuksista sekä muista opetuslupaan liittyvistä vaatimuksista.

44 §

Opetusluvan peruuttaminen

Poliisin on peruutettava opetuslupa, jos:

45 §

Moottoripyörän harjoituslupa

Liikenteen turvallisuusvirasto myöntää harjoitusluvan ajamisen harjoittelemiseksi moottoripyörän ajokorttia varten määrättyllä moottoripyörällä ilman ajo-opettajaa, jos:

5) hakija ei ole ajokiellossa tai väliaikaisessa ajokiellossa ja hän ei ole lupapäätöstä edeltäneen viiden vuoden aikana ollut ajokiellossa.

47 §

Ajoneuvon kuljettaja ajo-opetusta annettaessa

Edellä 16 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetun määrääjän ylittäminen tai mainitussa kohdassa olevan ehdon rikkomisesta määrätty ajokielto ei ole esteenä tämän pykälän 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetulle opetukselle.

54 §

Kuljettajantutkintoon pääsemisen edellytykset

Kuljettajantutkintoon pääsemisen edellytyksenä on, että:

- 1) ajokokeeseen tai, jos ajokokeen sijaan suoritetaan vain käsittelykoe, käsittelykokeeseen tulevalla on tutkinnon luokkaa vastaava ajokorttilupa eikä hän ole ajokiellossa tai väliaikaisessa ajokiellossa;
- 2) tutkintoon tuleva täyttää säädetyn ikävaatimuksen;
- 3) ryhmän 2 tutkintoon tulevalla on B-luokan ajo-oikeus.

Lisäksi edellytetään, että:

- 1) tutkintoon tuleva on saanut tutkinnon luokkaa vastaavan kuljettajaopetuksen tai, jos kyseessä on B-luokan tutkinto, perusvaiheen opetuksen;
- 2) tutkintoon tulevalla on voimassa oleva kuorma- tai linja-auton kuljettajan ammatti-pätevyys ja hän on saanut sitä täydentävän kuljettajaopetuksen;
- 3) tutkintoon tuleva täyttää voimassa olevaa ajo-oikeutta tai ajoharjoittelua koskevan vaatimuksen; tai
- 4) tutkintoon tulevalla on tai on aikaisemmin ollut vastaavan luokan ajokortti.

Edellä 1 momentin 1 kohdan ajokorttilupaa ei vaadita eikä toistaiseksi voimassa oleva ajokielto ole esteenä tutkinnon suorittamiselle, jos tutkintoon tulevalla on poliisin määräys uuden ajokokeen suorittamiseksi. Jos henkilö on määrätty toistaiseksi ajokieltoon sillä perusteella, että hän ei enää täytä ajokorttiluvan terveystahtimuksia, ajokielto

ei myöskään ole esteenä tutkintoon pääsyyllä ajo-oikeuden palauttamiseksi, jos esitettävän lääkärinlausunnon mukaan lääkäri sitä edellyttää tai suosittelee. Henkilö saadaan 1 momentin 2 kohdasta poiketen ottaa teoriakokeeseen kuukautta ennen säädetyn ikävaatimuksen täyttymistä, jos kuljettajantutkinnon suorittamiseksi ja kuljettajantutkintotodistuksen antamiseksi vaaditaan myös 53 §:n 1 momentissa tarkoitettu ajokoe.

Jos 16 §:n 1 momentin 4 kohdassa oleva määräaika on päättynyt ilman, että todistusta harjoitteluvaiheen ja syventävän vaiheen opetuksesta on toimitettu, todistus vaaditaan auton ajo-oikeutta koskevan tutkinnon suorittamiseksi. Mainitussa kohdassa olevan ehdon rikkomisesta määrätty ajokielto on esteenä auton ajo-oikeutta koskevan tutkinnon suorittamiselle.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä luokkakohtaisista kuljettajantutkintoon pääsyn ja siihen ilmoittautumisen vaatimuksista sekä ajo-oikeuden voimassa pysyttämiseksi, uudistamiseksi ja ulkomaisen ajokortin vaihtamiseksi suoritettavan kuljettajantutkinnon ja ajokokeen vaatimuksista.

59 §

Muussa EU- tai ETA-valtiossa annettu ajokortti ja muu mopon ajolupa tai kuljetusoikeus

Ajo-oikeutta ei ole eikä ajokorttia hyväksyttyä, jos:

- 1) ajokortin haltija on ajokiellossa Suomessa tai jossakin muussa EU- tai ETA-valtiossa tai jos ajokorttia on muuten rajoitettu tai se on poistettu tai määräajaksi peruutettu jossakin muussa EU- tai ETA-valtiossa;

Jos 1 momentissa tarkoitettu ajokortti väliaikaista ajokorttia lukuun ottamatta on kadonnut, anastettu tai tuhoutunut, annetaan hakemuksesta Suomessa vakinaisesti asuvalle tai täällä vähintään kuusi kuukautta opiskelleelle haltijalle ajokorttiluvan hakemista koskevia säännöksiä noudattaen vastaava uusi ajokortti. Hakemuksessa on ilmoi-

tettava syy ajokortin hakemiselle. Liikenteen turvallisuusviraston on ilmoitettava ajokortin myöntäneelle viranomaiselle ajokortin korvaamisesta suomalaisella ajokortilla. Jos ajokortti löytyy myöhemmin, se on luovutettava Liikenteen turvallisuusvirastolle kortin myöntäneelle viranomaiselle palauttamista varten.

61 §

Muu ulkomainen ajokortti

Liikenteen turvallisuusvirasto voi ulkoasiainministeriön antaman todistuksen mukaisesti myöntää hakemuksesta ajokorttiluvan ulkomaista ajokorttia vastaavan ajokortin saamiseksi Suomessa ja luovuttaa ajokortin 24 §:n 2 momentin 3 kohdan mukaisesti uutta kuljettajatutkintoa vaatimatta ulkovallan Suomessa toimivan diplomaattisen edustuston, lähetetyn konsulin johtaman konsulaatin sekä kansainvälisen järjestön Suomessa sijaitsevan toimipaikan henkilökuntaan kuuluvalla ulkomaalaiselle, joka on saapunut tätä tehtävää varten Suomeen ja tällaisen henkilön perheenjäsenelle.

62 §

Velvollisuus ajokortin luovuttamiseen sen vaihtamisen yhteydessä

Jos 59 tai 60 §:ssä tarkoitettu ulkomailla annettu ajokortti vaihdetaan suomalaiseen ajokorttiin, ulkomailla annettu ajokortti on luovutettava Liikenteen turvallisuusvirastolle. Tämä koskee myös 59 §:ssä tarkoitettua ajokorttia, joka uudistetaan tämän lain mukaisesti.

Liikenteen turvallisuusviraston on palautettava EU- ja ETA-valtiossa annettu ajokortti ajokortin myöntäjälle ja samalla on ilmoitettava syy ajokortin palauttamiseen.

Muu kuin 2 momentissa tarkoitettu ulkomainen ajokortti palautetaan pyynnöstä haltijalle hänen muuttaessaan maasta ja luovuttaessaan vastaavasti suomalaisen ajokortin Liikenteen turvallisuusvirastolle. Valtioneuvos-

ton asetuksella voidaan säätää muun ulkomaisen ajokortin palauttamisesta 2 momentin mukaisesti ajokortin myöntäjälle.

63 §

Tilapäinen ajokortti

Liikenteen turvallisuusvirasto voi myöntää Suomessa ajamaan oikeuttavan tilapäisen ajokortin:

Tilapäinen ajokortti annetaan määräajaksi, enintään yhdeksi vuodeksi, kuitenkin enintään niin pitkäksi aikaa kuin alkuperäinen ajokortti on voimassa. Edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu tilapäinen ajokortti voidaan kuitenkin antaa pitemmäksi määräajaksi tai sen voimassaoloa jatkaa, jos alkuperäinen ajokortti on voimassa. Alkuperäinen ajokortti on tilapäisen ajokortin luovuttamisen yhteydessä otettava Liikenteen turvallisuusviraston haltuun vain, jos se on tarpeen 1 momentin 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettua syystä.

Tilapäinen ajokortti on pidettävä ajettaessa mukana yhdessä alkuperäisen ajokortin kanssa, jos tilapäisessä ajokortissa ei ole merkintää alkuperäisen ajokortin ottamisesta Liikenteen turvallisuusviraston haltuun.

64 §

Ajokieltoon määrääminen

Poliisin on määrättävä ajo-oikeuden haltija ajokieltoon:

2) jos hän rikkoo 16 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettua ehtoa, ei ole toimittanut 20 §:n 4 momentissa tai 112 §:n 3 momentissa tarkoitettua lääkärinlausuntoa laissa säädetyssä määräajassa taikka toimittanut poliisin asettamassa määräajassa 20 §:n 1 momentissa tarkoitettua lääkärinlausuntoa tai 3 momentissa tarkoitettua optikon lausuntoa taikka todistusta uuden hyväksytyt kuljettajatutkinnon, ajokokeen tai ajonäytteen suorittamisesta;

65 §

Ajokieltoon määrääminen toistuvien rikkomusten perusteella

Auton ajo-oikeuden haltija on kuitenkin 1 momentista poiketen määrättävä ajokieltoon, jos hän auton ensimmäisen ajo-oikeuden saamista seuraavan kahden vuoden aikana syyllistyy kolmasti kahden vuoden tai kahdesti yhden vuoden sisällä 1 momentissa tarkoitettuun tekoon. Sama koskee myös moottoripyörän ajo-oikeuden haltijaa, jolla ei ole auton ajo-oikeutta, kahden vuoden ajan moottoripyörän ajo-oikeuden alkamisesta.

70 §

Väliaikaiseen ajokieltoon määrääminen

Poliisimies voi määrätä ajo-oikeuden haltijan väliaikaiseen ajokieltoon ja ottaa ajokortin tai, jos ajokorttia ei ole vielä luovutettu, kuljettajantutkintotodistuksen haltuunsa:

4) jos on ilmeistä, että ajo-oikeuden haltijan ajokyky on sairauden tai vian vuoksi tai muusta syystä siinä määrin heikentynyt, että siitä aiheutuu ajon jatkuessa olennaista vaaraa muulle liikenteelle, eikä terveydentilan selvittämistä 20 §:n 1 momentin mukaisesti voida tästä syystä pitää yksinään riittävänä;

72 §

Väliaikaisen ajokiellon kesto

Poliisin on viipymättä palautettava ajokortti tai annettava väliaikainen ajokortti ja ilmoitettava ajo-oikeuden jatkumisesta ajo-oikeuden haltijalle, jos:

76 §

Ajo-oikeuden raukeaminen

Jos ajokielto on määrätty olemaan voimassa toistaiseksi, ajo-oikeus raukeaa viiden

vuoden kuluttua päätöksen antamisesta, jollei ajokieltoon määrätylle sitä ennen ole hakemuksesta palautettu ajokorttia.

Poliisi voi määrätä ajo-oikeuden raukeamaan tai rajoittaa sen laajuutta tämän lain nojalla poliisin toimivaltaan kuuluvan toimenpiteen yhteydessä. Sama toimivalta on Liikenteen turvallisuusvirastolla ajo-oikeuden haltijan tekemän hakemuksen perusteella.

78 §

Opetustoiminnasta vastaava johtaja

Liikenteen turvallisuusvirasto hyväksyy opetustoiminnasta vastaavaksi johtajaksi henkilön:

2) joka on suorittanut liikenneopettajan erikoisammattitutkinnon opetustoiminnan johtamista ja yrittäjyyttä koskevan tutkinnon osan;

Edellä 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettuna koulutusvaatimuksen täyttää myös hakija, jolla on ammattipätevyyden tunnustamisesta annetussa laissa (1093/2007) tarkoitettu päätös muodollista pätevyyttä osoittavien asiakirjojen tuottamasta vastaavasta muussa EU- tai ETA-valtiossa suoritetusta kelpoisuudesta. Päätöksen tekee Liikenteen turvallisuusvirasto.

84 §

Autokoulun opetushenkilöstö

Autokoulun opettajalla on oltava liikenneopettajalupa ja ajo-opetuksessa käytettävän ajoneuvon ajo-oikeus.

Opetusta moottoripyörän ajokorttia varten voi antaa liikenneopettajaluvan haltija, joka on suorittanut liikenneopettajan erikoisammattitutkinnon moottoripyöräopetusta koskevan tutkinnon osan ja jolla on ollut opetuksen luokkaa vastaavan tai sitä ylempään luokan moottoripyörän ajo-oikeus vähintään kolme vuotta. A-luokassa määräaika koskee ajo-oikeutta, jossa kuljetettavan moottoripyörän tehoa ei ole rajoitettu. Opetusta ryhmään 2 kuuluvan luokan ajokorttia varten voi antaa

liikenneopettajaluvan haltija, joka on suorittanut erikoisammattitutkinnon kuorma- tai linja-autonkuljettajien kouluttajana toimimista koskevan tutkinnon osan ja jolla on ollut opetuksen luokkaa vastaavan tai sitä ylempään luokan kuorma- tai linja-auton ajo-oikeus vähintään kolme vuotta.

Liikenneopettajalupa voidaan, jos siihen on erityisiä syitä, korvata opetusalan koulutuksella ja käytännön kokemuksella muussa kuin ajo-opetuksessa. Autokoulua valvova kuljettajantutkinnon vastaanottaja hyväksyy kelpoisuuden ennen opetustoimintaan ryhtymistä. Lisäksi AM-luokan mopon ajokorttia varten saa teoria- ja ajo-opetusta antaa myös se, joka täyttää opetusluvan myöntämisen edellytykset AM-luokan mopon ajokorttia varten annettavaan opetukseen.

Opetus- ja kulttuuriministeriön luvalla järjestettävässä liikenneopettajan erikoisammattitutkintoon valmistavassa koulutuksessa opiskeleva saa liikenneopettajalupavaatimuksesta poiketen toimia autokoulussa opettajana, jos hänellä on opetusharjoittelulupa ja, jos kysymys on 2 momentissa tarkoitettua opetuksesta, opiskelija on aloittanut kysymyksessä olevan tutkinnon osan opiskelun.

Autokoulussa on pidettävä ajantasaista lueteloa, josta käyvät ilmi autokoulun opetustoiminnasta vastaava johtaja ja muut opettajat sekä näiden kelpoisuus opetukseen. Opettajan on ennen opetustoimintaan ryhtymistä osoitettava kelpoisuutensa opetukseen autokoulua valvovalle kuljettajantutkinnon vastaanottajalle. Kelpoisuuden osoittamista ei vaadita, jos valvova kuljettajantutkinnon vastaanottaja on hyväksynyt kelpoisuuden 3 momentin mukaisesti.

Autokoulun opettajaan sovelletaan lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annettua lakia (504/2002).

85 §

Autokoulun opetustila sekä opetusmateriaali ja -välineet

Teoriaopetus on annettava autokoulun opetustilassa, joka on kuljettajantutkinnon vastaanottajan hyväksyttävä ennen tilan käyttöönottoa. Vaatimus ei koske B-luokassa an-

nettavaa harjoitteluvaiheen ja syventävän vaiheen opetusta. Ryhmään 2 kuuluvien luokkien opetusta annettaessa vaatimus hyväksymisestä koskee vain päätoimipaikan opetustilaa. Opetus voidaan järjestää myös autokoulujen yhteisopetuksena. Autokoulun opetustilan ja muun opetukseen käytettävän tilan on sovelluttava annettavaan opetukseen. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä opetustilan ja autokoulujen yhdessä järjestämän opetuksen vaatimuksista sekä muista opetusjärjestelyistä.

88 §

Liikenneopettajalupa

Liikenneopettajalupa oikeuttaa kuljettajaopetuksen antamiseen B-luokan ajokorttia varten. Luvanhaltija voi antaa opetusta myös AM-luokan kevyen nelipyörän ajokorttia varten. Edellä 84 §:n 2 momentissa tarkoitettua opetusta annettaessa luvanhaltijan on lisäksi täytettävä mainitussa momentissa säädetyt vaatimukset.

Liikenneopettajaluvan myöntämisen edellytyksenä on, että:

- 1) hakija on täyttänyt 23 vuotta;
- 2) hakija on suorittanut liikenneopettajan erikoisammattitutkinnon autokoulutoimintojen hoitamista ja liikenneopettajana toimimista koskevat pakolliset tutkinnon osat;
- 3) hakijalla on B-luokan ajo-oikeus, joka on ollut hänellä vähintään kolme vuotta;
- 4) hakija täyttää ryhmän 2 ajokorttiluvan terveysvaatimukset;
- 5) hakijaa ei henkilökohtaisten ominaisuuksiensa perusteella ole pidettävä liikenneopettajaksi sopimattomana;
- 6) hakija ei ole ajokiellossa.

Hakijaa ei ole pidettävä henkilökohtaisten ominaisuuksiensa takia sopivana liikenneopettajaksi, jos hän on:

- 1) viimeksi kuluneen viiden vuoden aikana syyllistynyt rattijuopumukseen, törkeään rattijuopumukseen, törkeään liikenneturvallisuuden vaarantamiseen tai sellaiseen rikoslain (39/1889) 23 luvun 1 §:ssä tarkoitettuun tekoon, joka osoittaa vakavaa piittaamattomuutta liikenneturvallisuutta kohtaan, tai on

tänä aikana ollut mainittujen tekojen johdosta ajokiellossa;

2) viimeksi kuluneen vuoden aikana muuten määrätty ajokieltoon tai hän on ollut ajokiellossa muihin liikenne rikoksiin syyllistymisen perusteella;

3) viimeksi kuluneen viiden vuoden aikana syyllistynyt henkeen tai terveyteen kohdistuvaan tai muuten väkivaltaista käyttäytymistä osoittavaan rikokseen, seksuaalirikokseen tai muuhun vastaavaan rikokseen ja teko osoittaa hakijan olevan ilmeisen sopimaton toimimaan liikenneopettajana;

4) poliisin pitämästä rekisteristä ilmenevien tietojen perusteella muutoin toiminnallaan osoittanut olevansa elämäntavaltaan tai henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan ilmeisen sopimaton toimimaan liikenneopettajana.

Edellä 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua koulutusvaatimuksen täyttää myös hakija, jolla on ammattipätevyyden tunnustamisesta annetussa laissa tarkoitettu päätös muussa EU- tai ETA-valtiossa saavutettua muodollista pätevyyttä osoittavien asiakirjojen tuottamasta kelpoisuudesta. Päätöksen tekee Liikenteen turvallisuusvirasto.

89 §

Liikenneopettajaluvan myöntäminen ja uudistaminen

Liikenneopettajaluvan myöntämistä koskevaan hakemukseen on liitettävä todistus 88 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen tutkinnonosien suorittamisesta tai mainitun pykälän 4 momentissa tarkoitettu päätös sekä lääkärintodistus, jos hakijalla ei ole ryhmän 2 luokkaa vastaavaa ajokorttia. Hakemukseen liitettävässä lääkärintodistuksessa on otettava huomioon 10 §:n 4 momentissa tarkoitettujen ikääntymisen vaikutukset, jos hakija on täyttänyt 68 vuotta.

Liikenneopettajaluvan uudistamista koskevaan hakemukseen on liitettävä 1 momentissa tarkoitettu lääkärintodistus, jos 27 §:n 1 momentin 3 kohdan vaatimus 45 vuoden iästä täyttyy uudistettavaan lupaan merkityn voimassaolon aikana, eikä hakijalla ole ryhmän 2 ajokorttia. Hakemukseen liitettävässä lääkärintodistuksessa on otettava huomioon mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettujen ikään-

tymisen vaikutukset, jos hakija on täyttänyt 68 vuotta tai täyttää sen uudistettavaan lupaan merkityn voimassaolon aikana.

Liikenneopettajalupa myönnetään ja uudistetaan viideksi vuodeksi kerrallaan. Jos hakija on täyttänyt 68 vuotta, tai hän täyttää tämän iän uudistettavaan liikenneopettajalupaan merkityn voimassaolon aikana, liikenneopettajalupa myönnetään ja uudistetaan kahdeksi vuodeksi kerrallaan.

Liikenneopettajaluvan kaksoiskappale annetaan noudattaen ajokortin kaksoiskappaleita koskevia säännöksiä. Luvan mukana pitämisestä säädetään 32 §:ssä.

91 §

Opetusharjoittelulupa

Opetusharjoittelulupa myönnetään B-luokan opetusharjoittelua varten, jos opiskelija on suorittanut hyväksytysti liikenneopettajan erikoisammattitutkinnon autokoulutoimintojen hoitamista koskevan tutkinnon osan ja täyttää 88 §:n 2 momentissa säädetyt liikenneopettajaluvan myöntämisen edellytykset 1 ja 2 kohtaa lukuun ottamatta.

Edellytyksenä opetusharjoittelun laajentamiseen 84 §:n 2 momentissa tarkoitettuun opetukseen tai luvan myöntämiseen muuhun harjoitteluun on, että:

1) opiskelija on suorittanut erikoisammattitutkinnon pakolliset tutkinnon osat tai hänellä on ennestään liikenneopettajalupa;

2) opiskelija on aloittanut opetusta vastaavan valinnaisen tutkinnon osan suorittamiseen valmistavan koulutuksen tai hänet on ohjattu kyseisen tutkinnon osan tutkintotilaisuuteen ilman valmistavaa koulutusta;

3) opiskelijalla on mainitussa momentissa tarkoitettua opetusta vastaava ajo-oikeus.

Harjoittelijan vähimmäisikä on 21 vuotta.

91 a §

Opetusharjoitteluluvan myöntäminen

Opetusharjoitteluluvan myöntää 84 §:n 4 momentissa tarkoitettua koulutuksen järjestäjän luvan haltija, jos lupaan sisältyy liikenneopettajakoulutusta koskeva erityistehtävä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettulla koulutuksen järjestäjällä on oikeus saada siltä poliisilta, jonka toimialueeseen koulutukseen hakeutuneen opiskelijan kotikunta kuuluu, lausunto koulutukseen hakeutuneen sopivuudesta liikenneopettajaluvan saamiseen. Opiskelijan sopivuusharkinnassa tarvittavia 88 §:n 2 momentin 5 kohdassa tarkoitettua edellytystä koskevia tietoja saavat käsitellä vain ne, jotka valmistelevat tai tekevät päätöksiä opiskelijavalinnasta tai opiskeluoikeuden peruuttamisesta. Nämä tiedot on säilytettävä muista henkilötiedoista erillään ja ne on poistettava rekisteristä välittömästi, kun niiden säilyttämiselle ei enää ole henkilötietolain mukaista perustetta.

95 §

Muutoksenhaku

Kuljettajantutkinnon vastaanottajan tässä laissa säädettyjä tehtäviä hoidettaessa annettuun päätökseen saa vaatia oikaisua Liikenteen turvallisuusvirastolta. Oikaisuvaatimusmenettelystä säädetään hallintolaissa.

Liikenteen turvallisuusviraston oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan ja muuhun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Jos hakijalle myönnetään tässä laissa tarkoitettu ajokortti tai muu lupa hakemuksen mukaisesti ilman ajokorttiin tai muuhun lupaan asetettavia ehtoja tai rajoituksia, hakijalle ei ajokortin tai luvan lisäksi anneta muuta päätöstä eikä valitusosoitusta.

Poliisin tämän lain nojalla tekemään päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Poliisin tämän lain nojalla tekemä päätös voidaan panna täytäntöön valituksen estämättä.

Hallinto-oikeuden päätökseen autokoululuvan peruuttamista ja liikenneopettajaluvan peruuttamista koskevassa asiassa saa hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden muuhun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

98 §

Kansainvälinen ajokortti

Kansainvälisen ajokortin vahvistaa Liikenteen turvallisuusvirasto.

100 §

Lääkärintlausuntolomakkeiden vahvistaminen

Tässä laissa tarkoitettujen lääkärintlausuntojen, 20 §:n 3 momentissa tarkoitettujen optikon lausunnon ja 21 §:ssä tarkoitettujen ilmoitusten kaavan, nuorison terveystodistusta lukuun ottamatta, vahvistaa Liikenteen turvallisuusvirasto.

101 §

Ilmoitukset ajoneuvoliikennerekisteriin

Salassapitosäännösten estämättä poliisin on ilmoitettava ajoneuvoliikennerekisteriin tieto:

- 1) ajokortin ehtojen ja rajoitusten muutoksesta;
- 2) ajokorttiluokan muutoksesta;
- 3) liikenneopettajaluvan peruuttamisesta;
- 4) ajokiellon tai väliaikaisen ajokiellon taikka muun ajo-oikeuteen kohdistuvan seuraamuksen määräämisestä, ajokortin palauttamisesta ajokiellon tai väliaikaisen ajokiellon päättymisen jälkeen sekä ajokortin poliisin haltuun saamisesta tai saamatta jäämisestä;
- 5) opetus- ja harjoitusluvan peruuttamisesta.

106 §

Ajokortteja koskevat siirtymäsäännökset

Muussa EU- tai ETA-valtiossa kuin Suomessa ennen tämän lain 102 §:n 1 momentissa tarkoitettua voimaantuloa voimassa olleiden säännösten mukaisesti annettu ajokortti tunnustetaan vastavuoroisesti siihen saakka kuin ajokortti on voimassa ja kuitenkin enintään 18 päivään tammikuuta 2033 mainittu päivä mukaan lukien. Jos henkilö

täyttää 12 §:ssä säädettyt ajokorttiluvan myöntämistä koskevat edellytykset, ajokortti uudistetaan hakemuksesta tämän lain mukaisesti ajokortiksi noudattaen 27 §:ää.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2016.

Tämän lain 5 §:n 2 momentti, 38 §:n 3 momentti, 54 §:n 1 ja 2 momentti, 59 §:n 2 momentin johdantokappale ja 1 kohta, 70 §:n 1 momentin 4 kohta, 78 §:n 2 momentin 2 kohta ja 5 momentti, 84 §, 85 §:n 1 momentti, 88 §, 89 §:n 1—3 momentti, 91 ja 91 a § sekä 106 §:n 5 momentti tulevat kuitenkin voimaan 15 päivänä maaliskuuta 2015.

Jos poliisille ennen tämän lain voimaantuloa toimitettua 8 §:n 1 momentissa tarkoitettua ajokorttia tai lupaa koskevaa hakemusta tai muuta tässä laissa tarkoitettua hakemusta, jonka käsittelemistä koskeva toimivalta siirtyy tämän lain tullessa voimaan poliisilta Liikenteen turvallisuusvirastolle, ei ole ratkaistu ennen tämän lain voimaantuloa, poliisin on tämän lain voimaan tultua toimitettava hakemusasiakirjat Liikenteen turvallisuusvirastolle niiden käsittelemistä varten.

Tämän lain tultua voimaan toimitetaan voimassa olevan lyhytaikaisen ajo-oikeuden haltijalle, joka ei ole ajokiellossa tai väliaikaisessa ajokiellossa, ajokorttia luokaltaan vastaava uusi ajokortti ajoneuvoliikennerekisterissä olevien tietojen perusteella. Ajokortti on edellä 1 momentissa säädetystä päivästä voimassa 22 §:n mukaisesti. Ajokorttiin liitetään

16 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu ehto opetustodistuksen toimittamisesta määräjässä henkilöllä olevan lyhytaikaisen ajo-oikeuden saamisesta. Rangaistus ehdon noudattamisen laiminlyömisestä säädetään 93 §:ssä. Ajokortin saaja on 65 §:n 2 momentissa tarkoitettussa uuden kuljettajan tiukemmassa rikkomusseurannassa kahden vuoden ajan lyhytaikaisen ajo-oikeuden saamisesta. Lyhytaikainen ajokortti on palautettava ajokortin mukana toimitetussa palautuskuoressa Liikenteen turvallisuusvirastolle.

Ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleiden säännösten mukaisesti sosiaali- ja terveysministeriön ajokorttilain 100 §:n nojalla vahvistaman kaavan mukaisia lomakkeita saadaan käyttää vuoden ajan lain voimaantulosta tässä laissa tarkoitettuja lääkärintausuntoja ja -todistuksia ja optikon lausuntoja annettaessa sekä 21 §:ssä tarkoitettuja lääkärin ilmoituksia tehtäessä tämän lain nojalla vahvistettujen lomakkeiden ohella. Lausuntoihin sovelletaan muuten tässä laissa säädettyjä määräaikoja. Nuorison terveystodistuksen on oltava voimassa.

Jos liikenneopettajan erikoisammattitutkinto on suoritettu ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (631/1998) nojalla vuonna 2010 annettujen liikenneopettajan erikoisammattitutkinnon perusteiden mukaisesti, ammattitutkinnon perusteella saavutettu liikenneopettajalupa oikeuttaa antamaan edelleen AM-luokan mopon kuljettajaopetusta.

Helsingissä 6 päivänä helmikuuta 2015

Tasavallan Presidentti
SAULI NIINISTÖ

Liikenne- ja kuntaministeri *Paula Risikko*